

WEB 2.0 DEĞERLENDİRME ARAÇLARININ İLKOKULDA ETKİLİLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ*

Halise Sibel ÇETİN**, Sayım AKTAY***

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Web 2.0 değerlendirme araçlarından biri olan Google Formlar uygulaması ile ilgili ilkökul öğrencilerinin ve öğretmenin görüşlerini belirlemektir. Bu doğrultuda Google Formlar uygulaması sosyal bilgiler dersinde kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesinde bir devlet ilkökulunda 4. sınıfta okuyan 17 öğrenci ve 1 ilkökul öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemi kullanılmış olup öğrencilerden ve öğretmenden açık uçlu ve kapalı uçlu anket formu ile görüş alınmıştır. Nitel verilerinin analizi için betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Nicel veriler ise SPSS programı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları incelendiğinde öğretmenin ve öğrencilerin Google Formlar uygulamasını genel olarak beğendikleri ortaya çıkmıştır. Öğrenciler Google Formlar uygulamasında beğendikleri yönlerini uygulamanın eğlenceli olması, anlamlı olması, güzel olması, ilgi çekici olması, öğretici olması, bilgilendirici olması, öğrenmede kalıcılığı artırması, kullanışlı olması, resimlerin yer alması, dönüt alınabilmesi ve soruların kolay cevaplanabilmesi olarak belirtmişlerdir. Öğretmen uygulamada genel olarak beğenmediği bir yönünün olmadığını ifade etmiştir. Ayrıca öğretmen uygulamanın her ortamda kullanılmasını ve yaygınlaştırılmasını istemektedir.

Anahtar Kelimeler: ölçme, değerlendirme, web 2.0 araçları, google formlar

TEACHER AND STUDENT OPINIONS ON THE EFFECTIVENESS OF WEB 2.0 ASSESSMENT TOOLS IN PRIMARY SCHOOL

ABSTRACT

The purpose of the research is to determine the usability of Google Forms, one of the Web 2.0 assessment tools, in primary school. The Google Forms application was used in social studies. The study group of the research consists of 17 students studying in fourth grade and 1 primary school teacher in a public primary school in Haliliye district of Şanlıurfa. Qualitative and quantitative research methods were used in the study and opinions were received from the students and teachers with an open-ended and closed-ended questionnaire. Descriptive analysis technique was used for the analysis of qualitative data. Quantitative data were analyzed with the SPSS program. As a result of the research, it was revealed that teachers and students generally liked Google Forms. When the results of the research were examined, it was concluded that teachers and students generally liked Google Forms. The students stated the aspects they liked in the Google Forms as being fun, meaningful, beautiful, interesting, instructive, informative, increasing permanence in learning, being useful, taking pictures, getting feedback and answering questions easily. The teacher stated that there was no aspect in practice that she generally disliked. In addition, the teacher wants the application to be used and expanded in every environment.

Keywords: measurement, evaluation, web 2.0 tools, google forms

GİRİŞ

Eğitim, bireyde istendik davranış meydana getirme sürecidir. Bu süreç, açık bir sistem olan eğitim sisteminin, etkili bir şekilde oluşmasıyla hedefine ulaşmaktadır. Bireyleri gelişen ve değişen dünyaya, hayata hazırlayan ve eğitim sistemini uygulamaya dönük hale getiren,

* Bu makale birinci yazarın tez çalışmasından üretilmiştir.

** Sınıf Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, sibelcetin1995@gmail.com

*** Dr. Öğr. Üyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, sayimaktay@gmail.com

eğitim programıdır. Hedef, eğitim yaşantıları, içerik ve ölçme ve değerlendirme eğitimin boyutlarından (Semerci, 2007). Ölçme ve değerlendirme faaliyeti ile öğrencinin göstermiş olduğu çabaları hakkında olumlu ya da olumsuz bildirimler verebilir ve bu sayede öğrencilerin eksikliğini görmesini sağlayarak eksiklikleri hakkında ona daha etkili rehberlik yapma şansı kazanmanın yanında kullanılan yöntemleri, öğrenme öğretme ortamını olumsuz yönde etkileyecek faktörlerin tespitinin yapılmasına olanak sağlar (Yılmaz, 1996, s.25).

Eğitimde ölçme ve değerlendirme yapmanın bir amacı vardır. Programda belirtilen hedeflerin gerçekleşmesi ve eğitim programında istenen başarı düzeyinin belirlenmesi önemlidir. Bireylerin başarıları ölçme ve değerlendirme faaliyetleriyle her ne kadar ölçülse de temel hedef değişen şartlar içerisinde eğitim programlarını canlı tutmaktır (Karadüz, 2009). Eğitimde ölçme ve değerlendirme yapmanın bir diğer amacı farkları görebilmektir. Bireyin, eğitimin başındaki durumu ile sonundaki durumu arasındaki fark yapılan işlemin verimliliğini meydana çıkarmaktadır (Turgut, 1990). Ölçme ve değerlendirme, geleneksel ve alternatif ölçme ve değerlendirme olarak ikiye ayrılmaktadır. Geleneksel ölçme değerlendirmede amaç belli özelliklere sahip olma durumuna göre öğrencileri sınıflandırmaktır. Alternatif ölçme değerlendirmede ise amaç öğrenenin öğrenme-öğretme sürecinin neresinde olduğunu belirlemektir (Şenel Çoruhlu, Er Nas ve Çepni, 2009).

Günümüzde bilginin internet üzerinden paylaşımında yeni bir yol olarak görülen Web 2.0 terimi ise ilk kez 2003 yılında O'Reilly Media tarafından ortaya çıkmıştır (Karaman, Yıldırım ve Kaban, 2008). Web 2.0; Web'in statik yapıdan dinamiğe geçtiği, kullanıcıların aktif olarak, başkalarıyla paylaşım, etkileşim ve iş birliği içinde içerik oluşturduğu kullanımı kolay, açık ve özgür bir platformdur (Tavluoğlu, 2013).

Sosyal medya araçları olarak da bilinen Web 2.0 teknolojileri uygulamalarında içeriği bireyler belirleyerek sürekli bu uygulamalar üzerinden etkileşim kurarak zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın paylaşımın, etkileşimin ve tartışmanın esas olduğu bir iletişim olanağı sunmaktadır (Erkul, 2009). Ayrıca Web 2.0 araçları, belli bir düzeyde bilgisayar okuryazarlığına sahip kullanıcıların içerik üretip paylaşabildikleri uygulamalardır (Metev ve Batıbay, 2019).

Sosyal yazılımlar olarak da adlandırılan Web 2.0 araçları web okurluğundan web okuryazarlığına dönüşümü beraberinde getirmektedir. İnternet, bilginin hazırlanıp iletildiği ve hazır bilginin tüketildiği bir ortam olmaktan çıkıp, içeriğin katılımcılarla birlikte üretildiği, paylaşıldığı, birleştirildiği ve transfer edildiği bir platforma dönüşmektedir (Horzum, 2010).

Öğretmenler Web 2.0 araçlarındaki çeşitlilik sayesinde mekân ve zaman konusunda özgürleşebilmektedir. Bu durum öğretmenlerin bilgiyi daha kısa bir zaman diliminde verebilmesini ve vakit kaybını en az seviyelere çekip kalan zamanı farklı etkinliklerde değerlendirebilmesine imkân tanımaktadır (Kaynar, 2019). Ayrıca sınıfta Web 2.0 araçlarını kullanmak başarılı bir tecrübe ve fark yaratmaktadır (Crane, 2012). Son zamanlarda eğitimde kullanımı yaygınlaşan Web 2.0 araçları arasında yer alan dijital değerlendirme araçları öğrencilere bilgisayar, tablet, cep telefonu vasıtasıyla yöneltilen sorulara cevap verme fırsatı sunmaktadır (Yılmaz, 2017).

Web 2.0 araçlarından olan Google Formlar uygulaması Google Dokümanlar, Google E-Tablolar ve Google Slaytlar ile birlikte gelen bir anket uygulama aracıdır. Bu uygulama kullanılarak çeşitli temalarla farklı türde anket soruları hazırlanabilmektedir. Ayrıca, daha sonrada yanıtları analizleri ile görülerek tamamen ücretsiz kullanım sunan çevrimiçi bir form ve anket oluşturma programı haline alabilmektedir (Google Formlar, 2020). Google Formlar bulut tabanlı belgeler oluşturarak kullanıcıların veri toplama formlarını birlikte oluşturmalarına olanak tanımaktadır (Hsu ve Wang, 2017). Google Formlar çeşitli şablonlar farklı renk ve yazı tipi temalarıyla kullanıcıların anketlerini oluşturmasını sağlamaktadır (Turner, 2019).

Google Formlar aracılığıyla gönderilen yanıtlar, otomatik olarak web tabanlı bir e-tabloda

toplanmaktadır. Bu yanıtlar çevrimiçi olarak görüntülenebilmekte ve Microsoft Excel gibi elektronik tablo yazılımına aktarılabilir. Böylece kolay veri analizi sağlanmaktadır (Djenno, Insua ve Pho, 2015). Eğitim sürecinde Google Formlar değerlendirildiğinde bu uygulama ile hazırlanan sorular ders öncesinde öğrencilere uygulanması ile öğrencilerin ön bilgileri harekete geçmektedir. Eğer sorular dersin değerlendirme aşamasında kullanılırsa öğrencilerin öğrenme düzeyleri ölçülebilmektedir (Gürleröglü, 2019).

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

İlkokulda Web 2.0 değerlendirme araçlarından olan Google Formlar uygulamasının kullanımını belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, görüşme, gözlem ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanılarak olayların ve olguların doğal ortam içerisinde ortaya koyulduğu araştırmadır (Yıldırım, 1999). Nitel araştırmalar, ele aldığı problemi ve olguları yorumlarken insanların onlara yüklediği anlamlara odaklanmaktadır (Malterud, 2001).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 öğretim yılı Şanlıurfa İli Haliliye İlçesi'nde yer alan bir devlet ilkokulunda 4. sınıfta öğrenim gören 17 öğrenci ve bir sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Uygulama bittikten sonra öğretmenlerden açık uçlu anket, öğrencilerden ise açık uçlu ve kapalı uçlu anket ile görüş alınmıştır. Google Formlar konusunda görüşlerin alındığı bu anketler sınıf eğitimi alanında 10 yıllık tecrübeye sahip olan akademisyenlerden uzman görüşü alınarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Formda ilk olarak öğrencilerin ve öğretmenin demografik bilgilerine yer verilmiştir. Bu form ile öğrencilerin ve öğretmenin Google Formlar uygulaması konusundaki genel düşünceleri, uygulamada beğendikleri ve beğenmedikleri yönler ele alınmış olup öğrencilerden ayrıca uygulamayı kullanırken zorlanıp zorlanmadıkları yönler de istenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada öğretmen ve öğrenciler ile yapılan açık uçlu ve kapalı uçlu anketten elde edilen nitel verilerin analizi için betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Dönüt alınan veriler doğrultusunda araştırmacı tarafından bütün veriler incelenmiştir. Bu veriler ortak cevaplar doğrultusunda NVivo programı ile kategorilendirilip kodlanarak analiz edilmiştir. Nicel verilerin analizi için ise SPSS programı kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen verilerin bulguları ve yorumları yer almaktadır.

Öğrencilerin Google Formlar Uygulaması Hakkındaki Görüşlerine İlişkin

Ortalamalarla İlgili Bulgular

Kapalı uçlu anket aracılığıyla elde edilen öğrencilerin görüşlerinin ortalamaları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Google Formlar Uygulaması Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Ortalamalarla İlgili Bulgular

Madde No	Maddeler	\bar{x}
1	Google Formlar uygulamasını kolaylıkla kullanabildim.	2.70
2	Google Formlar uygulamasını faydalı buldum.	2.88
3	Google Formlar uygulamasını eğlenceli buldum.	2.70
4	Google Formlar uygulamasını yaptıktan sonra konuyu daha iyi anladım.	2.88
5	Google Formlar uygulaması ilgi çekiciydi.	2.58

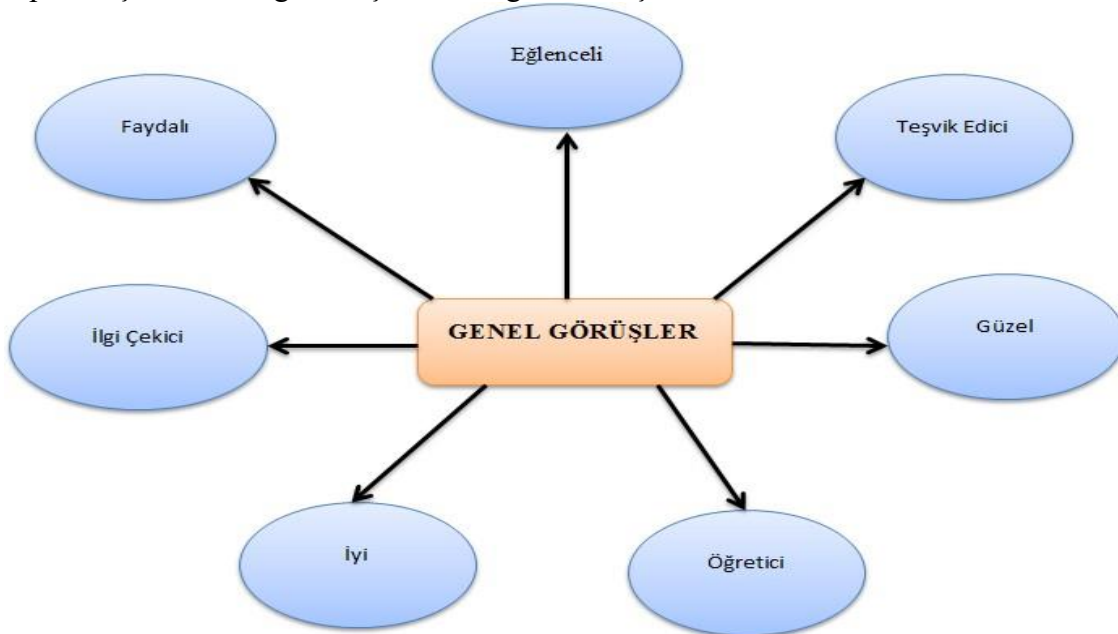
Öğrencilerin “Google Formlar uygulamasını kolaylıkla kullanabildim.” maddesi için ortalaması 2.70, “Google Formlar uygulamasını faydalı buldum.” maddesi için ortalaması 2.88, “Google Formlar uygulamasını eğlenceli buldum.” maddesi için ortalaması 2.70, “Google Formlar uygulamasını yaptıktan sonra konuyu daha iyi anladım.” maddesi için ortalaması 2.88, “Google Formlar uygulaması ilgi çekiciydi.” maddesi için ortalaması 2.58’dir. Bu doğrultuda öğrencilerin görüşlerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Google Formlar Konusunda Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Google Formlar uygulaması hakkında öğrencilerden açık uçlu anket ile görüş alınmıştır.

Öğrencilerin Google Formlar konusundaki genel düşünceleri

Öğrencilerin Google Formlar uygulaması hakkındaki genel düşünceleri “eğlenceli”, “faydalı”, “ilgi çekici”, “iyi”, “öğretici”, “güzel”, ve “teşvik edici” kategorileri altında toplanmıştır. Bu kategoriler Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Öğrencilerin Google Formlar konusundaki genel düşünceleri

Google formlar uygulaması hakkındaki öğrencilerin genel düşüncelerinden biri eğlencelidir. Eğlenceli boyutu ile ilgili olarak bir öğrenci “Çok eğlenceli. (Ö1)” biçiminde görüş belirtirken başka bir öğrenci “Uygulamayı çok güzel ve eğlenceli buldum. (Ö16)” biçiminde görüş belirterek bu konuya açıklık getirmiştir.

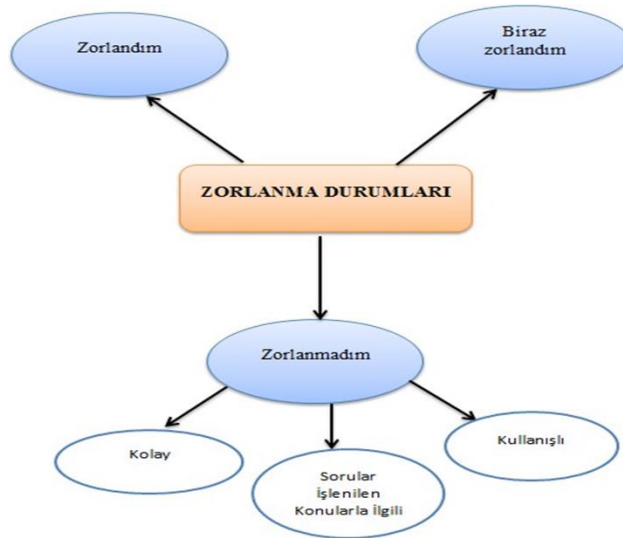
Google formlar uygulaması hakkındaki bir diğer genel düşünce faydalıdır. Faydalı boyutunda bir öğrenci “Google formlar uygulaması soruların cevabını hemen öğrenmemizi sağlamaktadır. (Ö9)” biçiminde görüşünü ifade ederken başka bir öğrenci “Derslerde yardımcı olması çok güzel. (Ö10)” biçiminde görüşünü ifade etmiştir.

Google formlar uygulaması hakkındaki bir diğer görüş ise ilgi çekicidir. Bu konuda bir öğrenci görüşünü “Güzel buldum. Eğlenceli buldum. İlgi çekici ve öğreticiydi. (Ö7)” şeklinde belirtirken iyi kategorisinde başka bir öğrenci görüşünü “Ben çok iyi düşünüyorum. Google Formlar uygulaması çok iyi. (Ö5)” biçiminde belirtmiştir.

Google Formlar uygulaması konusundaki bir diğer genel düşüncede öğretici olmasıdır. Bu boyutta bir öğrenci görüşünü “Google formlar konuyu iyi öğrenmemizi sağlamaktadır. (Ö13)” biçiminde ifade ederken başka bir öğrenci ise “Bu uygulama ile öğretmenim sürekli soru gönderdiğinde konuları daha iyi öğrenirim. (Ö17)” biçimindeki cümleleriyle ifade etmiştir. Öğrencilere göre bir diğer düşünce Google Formlar uygulamasının güzel olmasıdır. Güzel boyutunda bir öğrenci görüşünü “Bence çok güzel bir uygulama ben çok beğendim. (Ö7)” biçiminde görüşünü belirtmiştir. Öğrencilere göre bir diğer kategori teşvik edici olmasıdır. Bu boyutta bir öğrenci görüşünü “Uygulama da gönder butonuna bastıktan sonra doğru ve yanlışlarımı görebiliyorum. Doğru cevap verdiğimde Aferin diye dönüt alabiliyorum. (Ö17)” biçiminde ifade etmiştir.

Öğrencilerin Google Formlar uygulamasını kullanırken zorlanma durumları

Öğrencilerin Google Formlar uygulamasında zorlanma durumları “zorlandım”, “biraz zorlandım”, “zorlanmadım”, “zorlanmadım” kategorileri altında toplanmıştır. Bu kategoriler Şekil 2’de gösterilmiştir.

Şekil 2. Google Formlar uygulamasını kullanırken zorlanma durumları

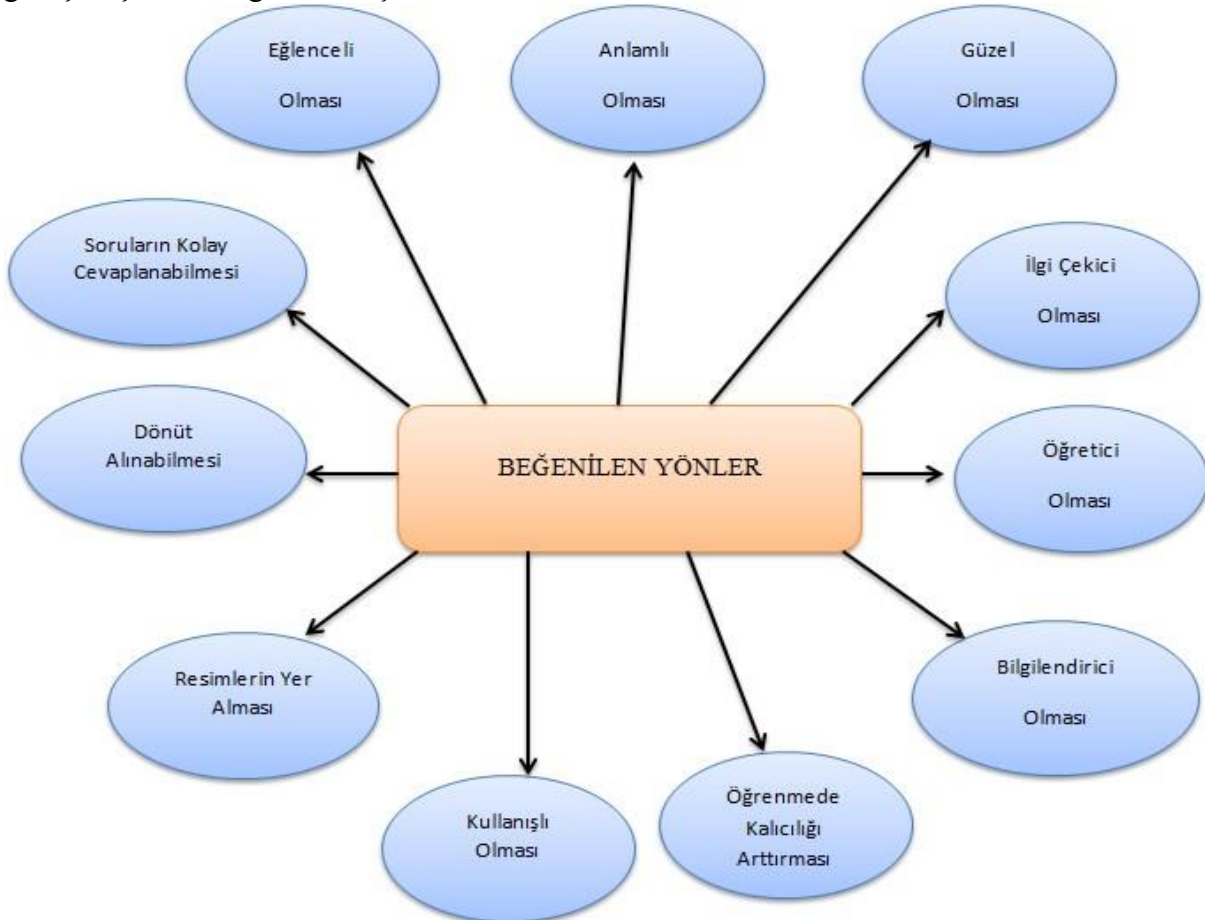
Google formlar uygulaması hakkındaki öğrencilerin zorlanma durumlarından biri zorlandım olarak belirtilmiştir. Zorlandım kategorisinde bir öğrenci görüşünü “Evet zorlandım. Ama bazı zamanlar yani çok zorlanmadım. (Ö7)” biçiminde ifade ederken başka bir öğrenci ise “Zorlandım. Çünkü çok donma oluyor. (Ö11)” biçiminde ifade etmiştir.

Öğrencilere göre bir diğer kategori biraz zorlandım olarak belirtilmiştir. Bununla ilgili olarak bir öğrenci “Evet biraz zorlandım. Telefonda açamadım. (Ö14)” olarak açıklarken başka bir öğrenci ise “Evet biraz zorlandım. Sorular zordu. (Ö16)” biçiminde ifade ederek görüşünü belirtmiştir.

Bazı öğrenciler Google Formlar uygulamasını kullanırken zorlanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu konudaki görüşleri kolay, işlenen konularla ilgili ve kullanışlı olarak kategorilendirilmiştir. Kolay konusunda bir öğrenci “Zorlanmadım. Çünkü çok kolaydı. (Ö9)” biçiminde ifade ederek bu konudaki görüşünü belirtmiştir. Sorular işlenen konularla ilgili kategorisinde bir diğer öğrenci görüşünü “Hayır zorlanmadım. İşlediğimiz konulardan geldi. (Ö8)” olarak ifade ederken kullanışlı kategorisinde bir başka öğrenci ise görüşünü “Hayır zorlanmadım, çok kullanışlı bir uygulama telefonda linki tıklayarak hemen yapabiliyoruz. (Ö15)” olarak belirtmiştir.

Öğrencilerin Google Formlar uygulamasının beğenilen yönlerine ilişkin görüşleri

Öğrenciler Google Formlar uygulaması ile ilgili olarak “eğlenceli olması”, “anamlı olması”, “güzel olması”, “ilgi çekici olması”, “öğretici olması”, “bilgilendirici olması”, “öğrenmede kalıcılığı arttırması”, “kullanışlı olması”, “resimlerin yer alması”, “dönüt alınabilmesi” ve “soruların kolay cevaplanabilmesi” biçiminde görüşler belirtmiştir. Bu görüşler Şekil 3’te gösterilmiştir.

Şekil 3. Öğrencilerin Google Formlar uygulamasında beğendikleri yönler

Öğrencilerin Google Formlar uygulaması hakkındaki beğendikleri özelliklerden biri eğlenceli olması ifadesidir. Bu konuda bir öğrenci görüşünü “Eğlenceli olması. (Ö4)” olarak belirtmiştir. Bir diğer beğenilen özellik anlamlı olmasıdır. Bu konuda bir öğrenci görüşünü “İyi anlatıyor. Google formlar anlamlı bir uygulama. (Ö5)” olarak ifade etmiştir.

Google Formların beğenilen özelliklerine ilişkin elde edilen bir diğer görüş güzel olmasıdır. Bu konuda bir öğrenci “Beğendim. Çok güzel. (Ö10)” olarak düşüncesini belirtmiştir. İlgi çekici olması özelliği Google Formlar uygulamasının bir diğer beğenilen özelliği olarak ortaya çıkmıştır. Bu konuda bir başka öğrenci görüşünü “İlgi çekici olması, eğlenceli olması ve öğretici olması. (Ö7)” olarak belirtmiştir.

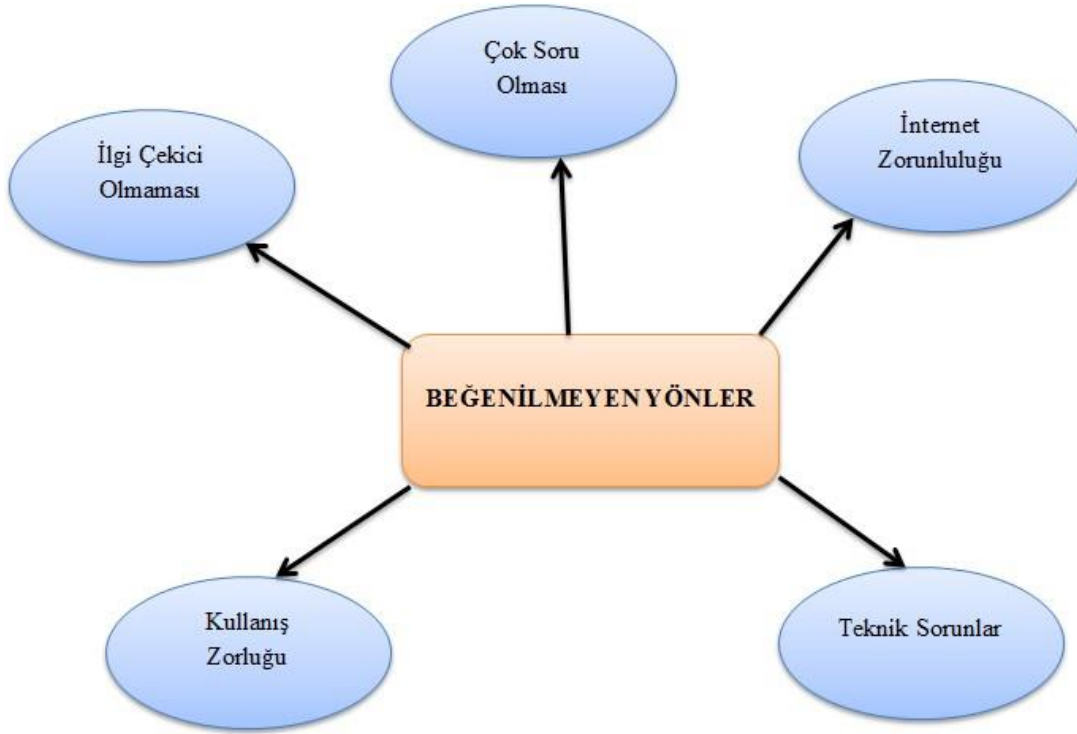
Google Formların beğenilen bir başka özelliği ise öğretici olmasıdır. Bu konuda bir öğrenci görüşünü “Beğendim. Çünkü öğretici bir uygulama. (Ö11)” olarak ifade etmiştir. Öğrencilere göre bir diğer kategori bilgilendirici olmasıdır. Bu konuda bir öğrenci görüşünü “Eğlendirici ve bilgilendirici olması. (Ö8)” olarak ifade etmiştir.

Uygulamanın beğenilen başka bir özelliği ise öğrenmede kalıcılığı arttırmasıdır. Bu konuda bir başka öğrenci görüşünü “Öğrenmede kalıcılığı arttırıyor. (Ö14)” olarak belirtmiştir. Kullanışlı olması kategorisinde ise bir diğer öğrenci görüşünü “Linke tıklayınca hemen soruları çözebilmemiz. (Ö17)” olarak ifade etmiştir. Google Formların beğenilen özelliklerine ilişkin elde edilen bir diğer görüş resimlerin yer alması boyutudur. Bir öğrenci görüşünü “Sorularda resimlerin de yer alması, sorular yanlış ve doğru cevap verdiğimizde doğrularımızı görebilmemiz. (Ö15)” olarak belirtmiştir.

Google formlar uygulaması hakkındaki bir diğer beğenilen yön dönüt alınabilmesidir. Dönüt alınabilmesi kategorisinde bir öğrenci görüşünü “Soruyu yapınca çözümü anladım. O beni çok mutlu etti. (Ö3)” olarak ifade etmiştir. Öğrencilere göre bir diğer kategori soruların kolay cevaplanabilmesidir. Bu kategoride bir öğrenci görüşünü “Beğendiğim yönleri hemen tıklayıp soruları kolaylıkla cevaplayabilmem. (Ö2)” olarak belirtmiştir.

Öğrencilerin Google Formlar uygulamasının beğenilmeyen yönlerine ilişkin görüşleri

Öğrencilerin Google Formlar uygulamasında beğenilmeyen yönler ile ilgili fikirler “ilgi çekici olmaması”, “çok soru olması”, “internet zorunluluğu”, “teknik sorunlar” ve “kullanış zorluğu” kategorileri altında toplanmıştır. Bu kategoriler Şekil 4’te gösterilmiştir.

Şekil 4. Öğrencilerin Google Formlar uygulamasında beğenmedikleri yönler

Öğrencilerin Google Formlar uygulaması hakkındaki beğenmedikleri özelliklerden biri ilgi çekici olmaması ifadesidir. Bu konuda bir öğrenci görüşünü ‘‘İlgi çekici değil. (Ö3)’’ olarak belirtmiştir. Google Formların beğenilmeyen özelliklerine ilişkin elde edilen bir diğer görüş çok soru olmasıdır. Bu konuda bir öğrenci görüşünü ‘‘Çok soru olması. (Ö8)’’ olarak ifade etmiştir.

Öğrencilere göre bir diğer kategori internet zorunluluğudur. Bu kategoride bir öğrenci görüşünü ‘‘ Beğenmediğim yönü internet olması gerekiyor. (Ö9)’’ olarak anlatırken başka bir öğrenci ‘‘İnternet olmadığı yerlerde açılmıyor. (Ö13)’’ olarak anlatmıştır.

Öğrencilere göre bir diğer kategori teknik sorunlar olarak belirtilmiştir. Bu konuda bir öğrenci görüşünü ‘‘Çok geç açılması. (Ö10)’’ olarak ifade ederken başka bir öğrenci ‘‘Beğenmediğim yönü donma olması. (Ö11)’’ olarak belirtmiştir. Uygulamanın bir diğer beğenilmeyen yönü kullanım zorluğudur. Kullanış zorluğu kategorisinde bir öğrenci görüşünü ‘‘Formlar için e-mail olması gerekiyor, inmiyor. (Ö14)’’ olarak ifade etmiştir.

Google Formlar Konusunda Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

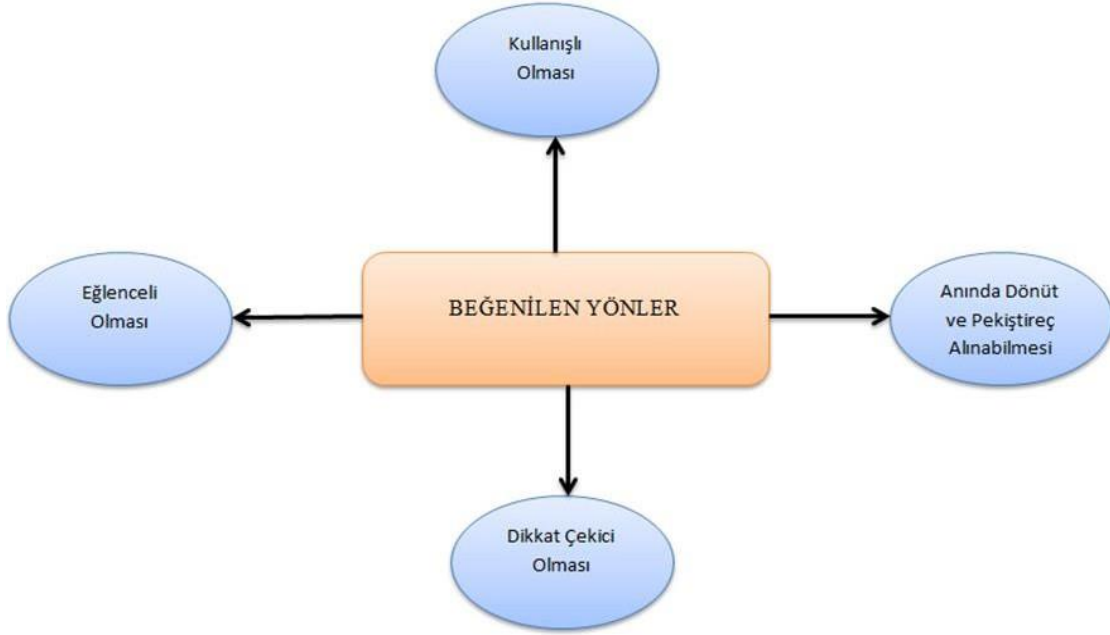
Google Formlar uygulaması hakkında öğretmenden açık uçlu anket ile görüş alınmıştır.

Öğretmenin Google Formlar konusundaki genel görüşleri

Öğretmenin Google Formlar uygulaması hakkında genel olarak olumlu görüşlere sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmen, ‘‘Çok beğendim. Birçok olanak sunması açısından gayet kullanışlı bir uygulama. Eğitim öğretim sürecinde uygulamanın kullanımı daha çok yaygınlaştırılabilir.’’ sözleri ile görüşünü belirtmiştir.

Öğretmenin Google Formlar uygulamasının beğenilen yönlerine ilişkin görüşleri

Öğretmenin Google Formlar uygulamasında beğendiği yönler ‘‘kullanışlı olması’’, ‘‘anında dönüt ve pekiştirici alınabilmesi’’, ‘‘dikkat çekici olması’’ ve ‘‘eğlenceli olması’’ kategorileri altında toplanmıştır. Bu kategoriler Şekil 5’te gösterilmiştir.

Şekil 5. Öğretmenin Google Formlar uygulamasında beğendiği yönler

Öğretmenin Google Formlar uygulaması hakkındaki beğendiği yönlerden biri kullanışlı olmasıdır. Bu konuda öğretmen görüşünü “Google Formlar uygulaması tek bir linkle birden fazla öğrenciye ulaşabilmektedir.” şeklinde belirtirken “anında dönüt ve pekiştirme alınabilmesi” konusunda ise “Öğrenciler soruların hepsini cevapladıktan sonra dönüt ve pekiştirme alarak hangi soruları doğru ve yanlış yaptıklarını hemen öğrenebilmektedir.” şeklinde görüşünü belirtmiştir.

Dikkat çekici olması konusunda öğretmen görüşünü “Google Formlar uygulamasında hazırlanan sorulara video ve görsellerin eklenmesi öğrencilerin dikkatini çekmiştir.” biçiminde ifade ederken eğlenceli olması konusunda ise “Öğrenciler her hafta uygulamayı eğlenerek yaptılar.” biçiminde ifade etmiştir.

Öğretmenin Google Formlar uygulamasının beğenilmeyen yönlerine ilişkin görüşleri

Öğretmenin Google Formlar uygulamasının beğenilmeyen yönlerine ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretmenin uygulamanın herhangi bir beğenilmeyen özelliği olmadığını ifade etmiştir. Öğretmen “Genel olarak baktığımda beğenmediğim, hoşlanmadığım bir yönü bulunmamaktadır.” sözleri ile görüşünü belirtmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, Şanlıurfa İline bağlı Haliliye İlçesi’nde bulunan bir devlet ilkokulunda öğrenim gören 4.sınıf öğrencileri ile Web 2.0 değerlendirme araçlarından olan Google Formlar uygulamasının kullanımının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bölümde araştırmada elde edilen verilerden hareketle literatürde yer alan kaynaklar araştırılıp değerlendirilmiştir.

Google Formlar uygulaması ile ilgili öğrencilerin tümü Google Formlar uygulaması hakkındaki genel düşüncelerini olumlu olarak belirtmişlerdir. Öğrencilerin genel

düşüncelerinin eğlenceli, faydalı, ilgi çekici, iyi, öğretici, güzel, teşvik edici olduğu ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin Google Formlar konusundaki genel düşüncelerinden biri teşvik edicidir. Glover (2020) tarafından yapılan “Google formlar tartışma bazlı seminerlerdeki söyleşileri teşvik eder mi? Bir faaliyet teorisi perspektifi” başlıklı çalışmada ortaya çıkan Google Formlar uygulamasının temel kavramlar etrafında konuşmaları teşvik etmede yardımcı olduğu bulgusuyla bu çalışmanın sonucu benzerlik göstermektedir.

Öğrencilerin cevapları doğrultusunda Google Formlar uygulamasında zorlanma durumları incelendiğinde görüşler zorlandım, biraz zorlandım, zorlanmadım kategorileri altında toplanmış olup zorlanmama durumunu ise öğrenciler kolay, sorular işlenen konularla ilgili, kullanışlı olarak ifade etmişlerdir.

Öğrenciler Google Formlar uygulamasını eğlenceli, anlamlı, güzel, ilgi çekici, öğretici, bilgilendirici, kullanışlı olması, öğrenmede kalıcılığı artırması, resimlerin yer alması, dönüt alınabilmesi ve soruların kolay cevaplanabilmesi olarak ifade etmişlerdir. Buradan hareketle öğrencilerin Google Formlar uygulamasını beğendikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Tatlı, Akbulut ve Altınışık (2016) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının Powtoon, Quiz Maker ve Edraw Max uygulamalarını beğendikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Bu durumun beğenilme yönünden bu çalışmayı destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Turhan ve Baş (2017) tarafından Poll Everywhere Web 2.0 aracını kullanarak yapılan çalışma ve Abou Afach, Kiwan ve Semaan (2018) tarafından EdPuzzle Web 2.0 aracının kullanıldığı çalışma da bu çalışmayı destekler niteliktedir.

Öğrencilerin Google Formlar konusunda beğendikleri yönlerden bir diğeri ise öğretici olmasıdır. Chaiyo ve Nokham (2017) tarafından yapılan “Kahoot, Quizizz ve Google Formlarının sınıf yanıt sistemindeki öğrencinin algısına etkisi” başlıklı çalışma sonucunda öğrencilerin Kahoot, Quizizz ve Google Formlar aracılığıyla testleri yaparak bir şeyler öğrendikleri elde edilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde öğrencilerin verdikleri cevapların bu çalışmayla paralellik gösterdiği görülmektedir.

Djenno, Insua ve Pho (2015) tarafından yapılan “Kâğıttan piksellere: Ortak çalışma ve değerlendirme için Google Formları kullanma” başlıklı çalışmada Google Formlar uygulamasının kolay ve ucuz bir yol sağlayarak kütüphane eğitim oturumlarında hem aktif öğrenmeyi hem de değerlendirmeyi yardımcı olduğu bulgusu bu çalışmayı destekler niteliktedir.

Öğretmenin Google Formlar uygulaması hakkında genel olarak görüşü ise olumludur. Öğretmen uygulamanın eğitim ve öğretim sürecinde yaygınlaştırılmasını istemektedir. Öğretmen, Google Formlar uygulamasını beğendiğini ifade ederek eğlenceli olması, kullanışlı olması, dikkat çekici olması, anında dönüt ve pekiştirme alınabilmesi yönünden uygulamanın oldukça kullanışlı olduğunu belirtirken Google Formlar uygulamasının beğenilmeyen herhangi bir özelliğinin olmadığını da ifade etmiştir.

Çalışmada öğretmen ve öğrencilerin genel olarak görüşleri olumlu olarak ortaya çıkmıştır. Cho (2018) tarafından yapılan “Öğrenci Yanıtlama Sistemi Olarak Çevrimiçi Anket Aracı: Üniversite TOEIC kurslarında Google Formların kullanımı” başlıklı çalışmada öğrencilerin Google Formları kullanmaktan memnuniyet duydukları sonucuna ulaşılmış olup bu uygulamanın öğrenmeyi geliştirdiği, ilgiyi arttırdığı sonucuna da ulaşılmıştır. Sonuçlar incelendiğinde öğrencilerin verdikleri cevapların bu çalışmayla paralellik gösterdiği görülmektedir.

Öneriler

Google Formlar uygulaması ile ilgili çalışma yapacak olan araştırmacılara yönelik öneriler aşağıda ifade edilmiştir.

- Bu çalışmada Google Formlar uygulaması telefon, tablet, bilgisayar gibi teknolojik araçlar yoluyla Sosyal Bilgiler dersinde kullanılmıştır. Teknolojik alt yapısı yeterli olan okullarda bu uygulama farklı derslerde kullanılarak araştırılabilir.
- Google Formlar uygulamasına yönelik yapılmış olan çalışmalara çok rastlanılmadığı için bu uygulamaya yönelik çalışmaların sayısı artırılarak literatüre katkı sağlanabilir.
- Farklı dijital değerlendirme araçları ile araştırma tekrarlanabilir.
- Yapılacak olan diğer çalışmalarda farklı çalışma grupları ve araştırma desenleri kullanılabilir.
- Öğretmenlere Web 2.0 araçları ile ilgili seminerler verilebilir.

KAYNAKÇA

- Abou Afach, S., Kiwan, E., ve Semaan, C. (2018). How to enhance awareness on bullying for special needs students using “Edpuzzle” a web 2.0 tool. *Online Submission*, 3(1), 1–7. Erişim adresi <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=11&sid=58ef8592-d5c3-4974-ab92-ff2576feef5b%40sessionmgr4008&bdata=Jmxhbmc9dHlmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=ED580839&db=eric>
- Altıparmak, M., ve Nakiiboğlu, M. (2005). Fen bilimleri eğitimi lisansüstü tez çalışmalarında uygulanan nitel ve nicel yöntemler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 355-358. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deubefd/issue/25433/268344>
- Chaiyo Y., ve Nokham, R. (2017). The effect of kahoot, quizizz and google forms on the student's perception in the classrooms response system. *Uluslararası Dijital Sanatlar, Medya ve Teknoloji Konferansı (ICDAMT)*, Chiang Mai, 178-182. doi: 10.1109/ICDAMT.2017.7904957.
- Cho, H. (2018). An online survey tool as a learner response system: use of Google Forms in university TOEIC courses. *Multimedia-Assisted Language Learning*, 21(2), 11–34.
- Crane, B. E. (2012). Using web 2.0 and social networking tools in the K-12 Classroom. ALA Neal-Schuman.
- Djenno, M., Insua, G.M., ve Pho, A. (2015). From paper to pixels: using Google Forms for collaboration and assessment. *Library Hi Tech News*, 32(4), 9-13. <https://doi.org/10.1108/LHTN-12-2014-0105>
- Erkul, R. E. (2009). Sosyal medya araçlarının (web 2.0) kamu hizmetleri ve uygulamalarında kullanılabilirliği. *Türkiye Bilişim Derneği*, 116.
- Glover, M. J. (2020). Google Forms can stimulate conversations in discussion-based seminars? An activity theory perspective. *South African Journal of Higher Education*, 34(1), 99–115. Erişim adresi <http://eds.b.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=94c29799-0579-45a5-b81d-b3a72d48cdcc%40pdc-v-sessmgr02>

- Google Formlar (2020). https://docs.google.com/forms/d/1xw-33UW-4BNWtBP6jlxdp10wiKNHCWbtFSmbqC_S73E/edit?hl=tr adresinden 15.03.2020 tarihinde ulaşılmıştır.
- Gürleroğlu, L. (2019). *5e modeline uygun web 2.0 uygulamaları ile gerçekleştirilen fen bilimleri öğretiminin öğrenci başarısına motivasyonuna tutumuna ve dijital okuryazarlığına etkisinin incelenmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* 7(1), 6003-634. Erişim adresi <http://www.insanbilimleri.com>
- Hsu, H. ve Wang, S.K. (2017). Using Google Forms to collect and analyze data. *Science Scope*, 40(8), 64. Erişim adresi <http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=14&sid=58ef8592-d5c3-4974-ab92-ff2576feef5b%40sessionmgr4008>
- Karadüz, A. (2009). Türkçe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamalarının “yapılandırmacı öğrenme” kavramı bağlamında eleştirisi. *Eğitim Fakültesi Dergisi* 22(1), 189-210. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/153362>
- Karaman, S., Yıldırım, S., ve Kaban, A. (2008). *Öğrenme 2.0 yaygınlaşıyor: Web 2.0 uygulamalarının eğitimde kullanımına ilişkin araştırmalar ve sonuçları*. Inet-tr’08-XIII Türkiye’de İnternet Konferansı Bildirisi, Ankara.
- Kaynar, T. (2019). *Web 2.0 araçlarının yabancı dil öğretiminde kullanımı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Malterud, K. (2001). Qualitative research: Standards, challenges, and guidelines. *The Lancet*, 358(9280), 483-488.
- Mete, F., ve Batıbay, E. F. (2019). Web 2.0 uygulamalarının Türkçe eğitiminde motivasyona etkisi: Kahoot örneği. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 1029-1047. Erişim adresi <http://www.anadiliegitimi.com/tr/issue/49955/616756>
- Semerci, Ç. (2007). Eğitimde ölçme ve değerlendirme. *Ölçme ve değerlendirme* (s.1-15), Ankara: Pegem Akademi.
- Şenel Çoruhlu, T., Er Nas, S., ve Çepni, S. (2009). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin alternatif ölçme değerlendirme tekniklerini kullanmada karşılaştıkları problemler: Trabzon örneği. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 122-141. Erişim adresi http://efdergi.yyu.edu.tr/makaleler/cilt_VI/haziran/t_s_coruhlu.pdf
- Tatlı, Z., Akbulut, H. İ., ve Altınışık, D. (2016). Öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi özgüvenlerine web 2.0 araçlarının etkisi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 7(3), 659-678. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/259175>
- Tavluoğlu, C. (2013). *Üniversite kütüphanelerinde web 2.0 araçlarının kullanımı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara.
- Turgut, M.F. (1990). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metotları*. Ankara: Saydam Matbaacılık.

- Turhan, O., ve Baş, B. (2017). Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik Web 2.0 araçları: Poll Everywhere örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 1233-1248. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mersinefd/issue/33016/344695>
- Turner, A. (2019). Google Forms: for library technical services: the technical services department used Google Forms to create a survey that allowed library staffers from other departments to submit requests for technical services assistance. *Computers in Libraries*, 7(20). Erişim adresi <http://eds.b.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=94c29799-0579-45a5-b81d-b3a72d48cdcc%40pdc-v-sessmgr02>
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112), 7-17. Erişim adresi <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/issue/view/106>
- Yılmaz, H. (1996). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*, Konya: Öz Eğitim Basım Yayın Dağıtım.
- Yılmaz, M. B. (2017). Dijital değerlendirme araçlarının ortaokul öğrencilerinin derse bağlılıklarına etkisi: İki farklı okulda durum. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 1606-1620. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/342248>